

Portret Nicolae T. Stoika

S-a născut în data de 27 iulie 1897 în București, Calea Victoriei, domiciliul Hotelul de Nord, fiind al 4-lea copil rămas mai târziu în viață, din cei șase ai familiei Titus Ștefan Stoica și Irena Canella Ciorogârleanu.

Cu obârșii în vechime, atât pe linie paternă cât și maternă, acestea își pun amprenta, la fel ca și asupra fraților lui mai mari Cezar, Constantin și Titus, pe evoluțiile lui viitoare, ca militar și apărător al dreptății.

Era alintat, Cireșarul căci tatăl, fugind după moașă, mama își dorea cireșe, aduse apoi de servitoare, astfel că pe lume a apărut copt ca o cireășă.

Copilăria, la fel ca și a fraților săi a fost tristă, părinții divorțând între timp, dar mai ales plină de lipsuri și privațiuni. Mic fiind, lăsat singur, se spune că o vecină nimoasă și atentă l-a scos din gura unui porc. La 4 ani, mama lui fiind în Italia, la Scala din Milano, a crescut în tovărășia a două verișoare, Anișoara și Tincuța, care locuiau în Ploiești și sub oblăduirea mătușii Sofia, a doua soră a mamei sale. A copilărit o perioadă, ca și Titus, la moșia din Zilișteanca, a mamei sale, apoi la pensionul „Cluciu și Popa” din București. Clasa întâi primară a făcut-o la Buzău, apoi a fost trimis la Slatina la tatăl său.

Acosta s-a recăsătorit, între timp, cu Clemansa Părvu (fiica filosofului Părvu) care a avut față de toți copiii din prima căsătorie a lui Ștefan T. Stoika o atitudine ostilă. A urmat clasa a III-a la Buzău, ajutat de Titus și Cezar, apoi a IV-a la Slatina, ulterior la Buzău, apoi a întrerupt liceul un an, spre a se întreține, lucrând ca arhivar la Casa Bisericii.

Datorită situației lor materiale, fratele lui, Titus, îl îndrumă spre o carieră militară, respectiv la Regimentul 1 Infanterie pentru a se pregăti. A urmat cursurile școlii de artilerie dar nu a luat examenul de absolvire fiind astfel trimis ca soldat în Regimentul 3 Olt, cu stagiul la Galați. În memoriile sale arată „...În noiembrie 1916 sunt chemat și am intrat în școala de ofițeri de infanterie căci țara avea nevoie, atunci, de carne de tun”.

În aprilie 1917 este elev plutonier la Școala Militară de Artilerie din Iași unde fratele său mai mare Titus era profesor. La parte cu Bateria de elevi, sub comanda lui Titus Stoika, la luptele de la Mărășești-Diochești-Oituz-Cașin. Urmează diverse stagii de pregătire după care, în anul 1919, este trimis pe frontul din Ardeal unde, alături de Titus, ia parte la luptele de pe Tisa precum și la cucerirea orașului Szentes, o zonă fortificată, în iulie, același an. În anul 1922, a absolvit facultatea de drept, fiind trecut, datorită experienței sale, în cadrul Justiției Militare. De asemenea, a absolvit Facultatea de Litere și Filosofie fără a se manifesta într-un mod deosebit și în această direcție.

A fost pe rând în Consiliul de Război de la Chișinău, apoi în componența aceluiași consiliu la Constanța și Sibiu. În timp de pace a fost profesor la Timișoara, căsătorindu-se în anul 1933, ulterior fiind obligat să divorțeze. Nu a ales o carieră de avocat, precum ceilalți doi frați Cezar și Titus, rămânând în justiția militară. Caracterul lui deosebit este reliefat atât de frații săi mai mari dar și de persoane din armată și din afară care l-au cunoscut. „Datorită acestor calități, era magistratul prin excelență, care întotdeauna a știut să îmbine cu multă măiestrie litera rece a legii cu bunătatea sufletului lui – și a dat cele mai drepte hotărâri. Niciodată nu a urmărit distrugerea păcătoșului ci îndreptarea lui. Era omul care întotdeauna s-a condus după preceptul evanghelic din parabola smochinului neroditor: Doamne lasă-l și acest an să-l sap împrejur și să-i pun gunoi, poate că va face rod în viitor, iar de nu, îl voi tăia”. (lt.col. Magistrat Pomârleanu Dtru. - 17.12.1945).

După o copilărie chinuită, o adolescență trecută prin focul războiului, avea nostalgia unui

traie liniștit alături de o soție - profesor ori doctor - cu copii în jurul lui, cărora să le dea o educație aleasă. În aprilie 1942 se recăsătorește, la Sighișoara, cu Ninou - Vucășinovică Nina - în urma mariajului neavând urmași.

În anul 1943, ca ofițer în cadrul Justiției Militare este trimis să însoțească trupele Diviziei a doua în luptele din Est. În localitatea Tangarok din Crimeea o bună parte din efectivele militare au murit în timpul bombardamentelor dar, mai ales, au fost intoxicate cu conserve nemțești; însuși Nicu s-a îmbolnăvit. Adus în țară, după o lungă și grea suferință, moare de ciroză hepatică la 15.12.1945. Este înmormântat în cavoul „Familiei Stoika” din Cimitirul Ghencea Militar.

Și astfel, din șase frați din prima căsătorie a tatălui său, a rămas singur Titus, cu încă mânărire în suflet deoarece iubirea care i-a unit a fost singurul liant care i-a făcut să răzbească în viață. Parcurgând numeroasele epistole scrise atât de pe fronturile de luptă cât și în viața civilă, se poate constata cu câtă înflăcărare trăiau fiecare moment, cât patos puneau în fiecare acțiune a lor. Dar, pilonul central era Titus, zis Jeniucă, care găsea, în momentele de cumpănă, un cuvânt de îmbărbătare pentru fiecare, dar nu de puține ori și un ajutor material.

Dacă Titus a reprezentat elementul de legătură și de referință pentru ei, Cezar și Costel au putut scrie poezii, nuvele, traduceri, etc. pe care, parțial, le-au și publicat. Titus a rămas, în final, cel care s-a îngrijit să adune operele fraților săi, și nu numai, să le sistematizeze și să le dea o forma susceptibilă de publicare. Sub oblăduirea lui a apărut volumul *Însemnări din zilele de luptă* al lui Constantin Stoika, căzut la datorie în primul război mondial, volum tipărit într-un număr de 6500 exemplare, distribuite către toate unitățile și subunitățile militare din țară. Apoi a adunat scrierile lui Cezar Stoika, parte din ele, poeziile, au putut fi apoi sistematizate și aduse sub lumina tiparului în anul 2012.

Această familie de eroi legendari, care și-au pus viața și activitatea în slujba țării nu poate fi uitată, amprenta lăsată de ei va trebui întreținută, în această lume în care trăim, care caută valori efemere, fiind trecute adesea sub uitare valorile perene, acelea care au întreținut ființa noastră națională.

Florian Stoica Laurențiu

P.S. În ultimele patru numere ale publicației Cronica Fundațiilor, editată de Fundația Internațională „Mihai Eminescu”, au fost prezentate biografiile a patru din cei nouă copii ai lui Ștefan Titus Stoika, aceștia aducându-și un aport esențial, prin jertfa și evoluțiile lor ulterioare pe plan cultural, ca apărători ai dreptății sau ca oameni politici. Bunicul meu patern, pe lângă inerentele realizări și nerealizări care însoțesc viața fiecărui om, a lăsat ca moștenire virtuțile înaintașilor săi pe care le-a transmis mai departe, însuși legate de iubire față de țară, cinste și corectitudine și dreapta judecată, indiferent de circumstanțe. Voi încerca să colaborez, în continuare, pe aceeași linie de aducere, în fața cititorului, și a altor ilustre nume, dar nu limitativ, precum:

General N. Ștefan Stoika – care a condus o parte din ostilități la Plevna, 1877-1878;

Colonel Victor Șt. Stoika – a luptat împreună cu Giuseppe Garibaldi;

Colonel August Șt. Stoika – a luat parte la războaiele din 1913, 1916;

General Grigore N. Stoika, colonel Traian D. Stoika, colonel Traian T. Stoika, lt.col.Decebal T. Stoika, ing. Victor V. Stoika, ing. Radu Stoika, doctor în drept Nini N. Stoika, precum și alte ilustre personalități din această mare familie.

Florian Stoica Laurențiu

Mama

- povește -

Mamă îmi ești mereu în gând
Cu sânge adesea rânduiesc
Din vechi am moștenit un rând
Pe care nu vreau să-l părăsesc.

Din ceruri cred că tu mă vezi
Cum zilnic eu mă străduiesc
Și alizele câmpuri verzi
Îmi dau putere să vorbesc.

Și nu pot să stăvilesc
A ta povăț de luare aminte
„Fii blând” în felul ei livresc,
La-ndemână ai o seamă de cuvinte.

Nu vorba plină de sudalmă
Te face mai tare și mai greu
Ci slova bună și privirea calmă
Că-s date de la Dumnezeu.

Nu fii trufaș și plin de ură
Căci este apanajul celor proști
Tu vii din altă lume și o eră
Pe care sigur le cunoști.

Ajută-i pe cei de lângă tine
Viața e singura valoare
Iubește oamenii mai presus de sine
Unic e fiecare sub soare.

Nu pot să nu te-ndemn
Că orice vei face în viață
Să poarte cuvântul demn
Nu te tocmi precum la piață.

Și lasă loc de bună-ziua
Chiar și printre dușmanii tăi
Să aibe loc a se-nehina
La masa ta, chiar cei mai răi.

Admiră-i pe strămoșii tăi
Ce-au dat obolul de obidă
Slăvește-i atât cât vei trăi
Căci viața lor a fost osândă.

Educă pruncii-n urma ta
De zile faste să aibe parte
Iar spița nobilă ce va urma
Să ducă slava mai departe.

Anotimpuri

Hipnotizat privesc sub nea
Cum albul ghiocel răsare
E primul dar, desigur
Care-l oferi către iubită.
Deși e mic, în suflet e
Incomensurabil ca valoare.
E cel care maiestuos deschide
Balul florilor în devenire.

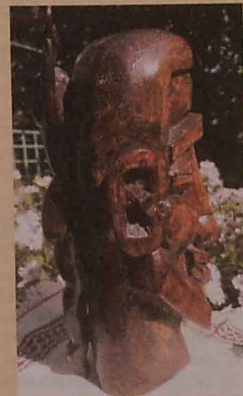
Mii de flori umplute
Cu zumzet de găze și albine
E anotimpul ce în carte
Petalele presează.
Pe cer rulează imense stoluri
Care cumva aterizează.
Tractoarele răstoarnă brazde
Pentru recolta care vine.

Vara slăvitul soare
Ce generos magma o revarsă
Precum tot ce-i fertil
E dat ca să se coacă
Apă-n gură-ți lasă zemoase
Fructe aninate de o cracă
Iar holdele-n hambare
Au parte de neobosita coasă.

Triluri de zburătoare
Sălbăticiuni se urmăresc fecunde
Precum în foșnet trăiesc
În pace mii de animale
În taină natura
Se regăsește fără osanale
Într-o armonie lipsită
De intervenții omenești imunde.

Miresme unice, blânde adieri
Inimitabile curcubeice culori
Ți-mbată nările cu iz
De plămădeală și felurite bunătăți
Din cornul abundenței
Al toamnei încerci să te răsești.
În zări, stoluri de păsări
Se antrenează spre îndepărtări.

Sculptură realizată de Florian Laurențiu Stoica

Ia aminte...

O broscuță stă pe o frunză lată
Țanțoșă cu ochii bulbucați și-ascultă.
Oare vocea mea superbă nu încântă,
Privesc spre lac, sunt oare slută?
Desigur, nu e o scenă, ci o baltă
Dar cântul meu pe toți desfată.

Și cum aceste gânduri nu-s îndeajuns
Privi atentă spre un eventual intrus
Ce aripile-și fâlșăia întinse-n sus.
Cu uimire văzu un stârc distins
Din zbor, micuța vietate-n cioc a prins.
Și-așa orăcăitul ei s-a stins.

Morala aceasta nu-i greu de identificat
Când lauda de sine devine un păcat
Oricând găsești un binevoitor înaripat,
Cu fața blândă să te halească manierat.
În van te lamentezi ca un neajutorat
Căci ești în realitate, mental, handicapat.